

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Giltig från: 2026-03-20

Innehållsansvar: Marie Andersson, (maran195), Överläkare

Giltig till: 2028-03-18

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Akuta gynekologiska åkommor hos flickor under 16 år - samarbete barnkirurg, gynekolog

Ändringar sedan föregående version

Under rubrik Angående låga buksmärtor/palpabel resistens hos flickor:

Om bakjour på barnkirurgen behöver hjälp vid bedömning vid laparoskopi kan gynekologisk bakjour vara behjälplig vid op på DSBS där patienten också vårdas.

Syfte

Beskriva handläggningen vid akuta gynekologiska åkommor hos flickor under 16 år.

Arbetsbeskrivning

Barnkirurg har det primära ansvaret

Angående flytningar/sveda/miktionsbesvär

- hos prepubertala flickor – uppföljning **barnmottagning** i första hand
- flickor som puberterat hänvisas till ungdomsmottagning

Angående blödning från underliv

- hos prepubertal flicka – utredning barnkirurg; ställningstagande ultraljud lilla bäckenet och/eller kolposkopi i narkos
- mensstörningar hos flickor i pubertet hänvisas till ungdomsmottagning; stora blödningar med Hb-fall, konsult gyn – se nedan

Angående låga buksmärtor/palpabel resistens hos flickor

Var frikostig med abdominellt ultraljud

- Uteslut ovariell torsion. Om misstanke föreligger är huvudprincipen att laparaskopi med detorkivering utförs av barnkirurg efter kontakt med gynekonsult enligt nedan. Om bakjour på barnkirurgen behöver hjälp id bedömning vid laparaskopi kan gynekologisk bakjour vara behjälplig vid op på DSBS där patienten också vårdas.
- Ovariell cysta med klart innehåll med storlek 3-5 centimeter utan misstanke om samtidig torsion följs upp på PUNCK mott efter 2-3 månader med abdominellt ultraljud. Större cystor och/eller med septering eller misstanke om teratom konsultera barnurolog och/eller gynekonsult enl nedan.
- Observera att flickor innan sexdebut inte kan ha gynekologiska infektioner eller graviditetskomplikationer – ta anamnes och var frikostig med graviditetstest!

Gynekolog kan endast vara behjälpliga med gynekologisk undersökning och/eller vaginalt ultraljud om flickan sexdebuterat eller använder tampong.

Angående sexuella övergrepp – se PM Barn som far illa

Konsult gyn

Dagtid: ring dagbakjour gyn: 031- 342 92 60

Jourtid: sök gynekologbakjour via växeln.

Akut gynekologiskt operationsstöd

Dagtid måndag-torsdag 8.00 – 16.00, fredag 8.00-13.00: ring till opererande gyn-team via “Bryggan” på operation, Kvinnokliniken, Östra sjukhuset 031-343 41 94

Jourtid: Sök mellanjour på Obstetriken 031-343 52 33, som vid behov tar kontakt med gynbakjour på Kvinnokliniken/Sahlgrenska.

Ansvar

Gäller för all hälso- och sjukvårdspersonal inom Verksamhet Kirurgi barn, Drottning Silvias barnsjukhus, Område 1/SU. Verksamhetschefen ansvarar för att de rutiner och riktlinjer som verksamheten kräver finns tillgängliga och att verksamheten arbetar enligt SOFS 2011:9.

Uppföljning, utvärdering och revision

Verksamhetschefen ansvarar ytterst för revision/uppföljning av innehållet i rutinen. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Granskare

Marie Andersson, överläkare, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU, innehållsansvarig.

Sofia Sjöström, överläkare, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU, innehållsgranskare.

Ingår i arbetsgrupp:

Helena Hognert, sektionschef Benign och akut gynekologi.

Johanna Röntfors, överläkare, Verksamhet Kirurgi barn, Område 1/SU.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Kirurgi barn

Innehållsansvar: Marie Andersson, (maran195), Överläkare

Granskad av: Marie Andersson, (maran195), Överläkare, Helena Hognert, (helho13), Sektionschef, Sofia Sjöström, (sofsj), Universitetssjukhusöverläkare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-337

Version: 12.0

Giltig från: 2026-03-20

Giltig till: 2028-03-18